

Μελέτη του παραδοσιακού πολιτισμού της ορεινής Κύπρου.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τις τάξεις Δ', Ε', Στ' της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες.

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο και εκτείνεται από τις 09:00-13:00. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί το ολοήμερο πρόγραμμα (09:00-16:00), τότε μπορεί να επεκταθεί έπειτα από συνεννόηση των εκπαιδευτικών-συνοδών με το προσωπικό του κέντρου.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας και τις συνθήκες που επικρατούν στα προτεινόμενα πεδία μελέτης.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Γνωρίσουν την κοινότητα της Παναγιάς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.
- Κατανοήσουν τη συμβολή του φυσικού περιβάλλοντος στη διαμόρφωση της πολιτιστικής κληρονομιάς της κοινότητας.
- Γνωρίσουν παραδοσιακά εργαλεία, αγγεία και σκεύη και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία τους στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων μέσα από την επίσκεψή τους στο λαογραφικό μουσείο της Παναγιάς.
- Συνειδητοποιούν τη σημασία της διατήρησης των παραδοσιακών επαγγελμάτων για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.
- Καταγράψουν τα παραδοσιακά επαγγέλματα και να αξιολογήσουν τη χρησιμότητά τους στην κοινότητα.
- Συγκρίνουν τα παραδοσιακά επαγγέλματα με τα σύγχρονα επαγγέλματα.
- Συνειδητοποιήσουν την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Παναγιάς και του τόπου μας γενικότερα, καθώς επίσης και την ατομική και συλλογική μας ευθύνη στην προστασία της.
- Εκτιμήσουν και να αναπτύξουν αίσθημα σεβασμού προς την πολιτιστική μας παράδοση και τα παραδοσιακά επαγγέλματα.
- Εισηγηθούν τρόπους για ανάδειξη και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Παναγιάς και της Κύπρου γενικότερα.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00-09:30: Άφιξη- διάλειμμα και καλωσόρισμα στο κέντρο.

Ενημερώνονται για θέματα ασφαλείας και για τους κανόνες που διέπουν το πρόγραμμα.

09:30-10:00:

Μέσα από παρουσίαση, γίνεται «ξενάγηση» των μαθητών/μαθητριών στην κοινότητα της Παναγιάς (αρχιτεκτονική, πώς δημιουργήθηκε το χωριό Παναγιά, ήθη, έθιμα, μύθοι). Εισάγεται και επεξηγείται ο όρος πολιτιστική κληρονομιά, τι είναι και ποιο ρόλο επιτελούν τα λαογραφικά μουσεία. Παρουσιάζονται κάποια παραδοσιακά επαγγέλματα και γίνεται σύγκριση και συσχέτισή τους με τα σύγχρονα. Τέλος, γίνεται προετοιμασία των μαθητών/μαθητριών για την επίσκεψη και την εργασία τους στο Λαογραφικό Μουσείο.

10:00-11:15: Μετάβαση στο Λαογραφικό Μουσείο της Παναγιάς.

Α) Μέσα από τα παραδοσιακά δρομάκια της κοινότητας οι μαθητές/μαθήτριες κατευθύνονται στο Λαογραφικό Μουσείο. Στο Λαογραφικό Μουσείο πραγματοποιείται ξενάγηση και μελέτη του χώρου. Οι μαθητές/μαθήτριες, χωρισμένοι σε ομάδες, μέσα από σχετικά φύλλα εργασίας, αναμένεται να αντλήσουν πληροφορίες από το χώρο και τα εκθέματά του, σχετικά με τα παραδοσιακά επαγγέλματα, τον τρόπο ζωής των κατοίκων και την επίδραση και συμβολή του φυσικού περιβάλλοντος στη διαμόρφωση της πολιτιστικής κληρονομιάς της κοινότητας.

Β) Έπειτα, οι μαθητές/μαθήτριες παίζουν διάφορα εκπαιδευτικά παιχνίδια στο χώρο του μουσείου σχετικά με τα παραδοσιακά επαγγέλματα.

11:15-11:30: Διάλειμμα.

11:30-12:30:

Γ) Οι μαθητές/μαθήτριες επισκέπτονται έναν τεχνίτη/παραγωγό ή μια τεχνίτρια/παραγωγό και τους παίρνουν συνέντευξη, ώστε να γνωρίσουν από κοντά μια παραδοσιακή τέχνη/προϊόν. Ακολούθως εμπλέκονται ενεργά στην παραγωγή του συγκεκριμένου τοπικού προϊόντος (π.χ. πλούμισμα κολοκύθας, παρασκευή σουσούκου, παλουζέ, απόσταξη ζιβανιάς).

Δ) Στη συνέχεια, οι μαθητές/μαθήτριες κατασκευάζουν είδη πρώτης ανάγκης από πηλό, όπως αγγεία, σκεύη και εργαλεία που χρησιμοποιήσαν οι γιαγιάδες και οι παππούδες τους.

12:30-12:50: Επιστροφή στο Κέντρο.

Ε) Οι μαθητές/μαθήτριες εισηγούνται πρωτότυπες ιδέες για την ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της Παναγιάς (εκδηλώσεις, παρουσιάσεις, συναυλίες, τέχνη, κλπ). Δημιουργούν ένα δισέλιδο ενημερωτικό φυλλάδιο που να αναδεικνύει και να προβάλλει την κοινότητα της Παναγιάς στην Κύπρο και στο εξωτερικό, ώστε να προσελκύσει επισκέπτες.

12:50-13:00: Ανατροφοδότηση και επιστροφή στο σχολείο τους.

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (9:00-16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες συνεχίζουν το πρόγραμμα με δραστηριότητες ανατροφοδότησης.

13:00-14:00: Μεσημεριανό διάλειμμα για φαγητό. Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό ή το σχολείο μπορεί να γίνουν διευθετήσεις για να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.

14:00-16:00: Δραστηριότητες επέκτασης

A) Οι μαθητές/μαθήτριες δημιουργούν παραδοσιακές στολές σύμφωνα με αυτά που ανακαλύπτουν στο λαογραφικό μουσείο, ώστε να τις χρησιμοποιήσουν στα θεατρικά δρώμενα.

B) Έρευνα στο διαδίκτυο: Οι μαθητές/μαθήτριες ψάχνουν πληροφορίες στο διαδίκτυο για τα παραδοσιακά προϊόντα όλης της Κύπρου και δίνουν ιδιαίτερη έμφαση σε αυτά της Πάφου.

Γ) Στη συνέχεια, οι μαθητές/μαθήτριες ετοιμάζουν ετικέτες για διάφορα παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής.

Δ) Σε ομάδες οι μαθητές/μαθήτριες αξιολογούν τους κινδύνους που αντιμετωπίζει μια κοινότητα στην ύπαιθρο στις μέρες μας. Με σχετικό υλικό οι μαθητές/μαθήτριες παίζουν το παιχνίδι “Κίνδυνος S.O.S. “

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες να:

- Έχουν μαζί τους ένα μικρό τετράδιο τσέπης.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα και χρωματιστά.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και να είναι κατάλληλα ντυμένοι με βάση το κλίμα και τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά στην περιοχή.